

MIRUQA SUNQUCHAKUSQANTA RIQSIN

QUECHUA

eligevivir
— SIN DROGAS —

MIRUQA SUNQUCHAKUSQANTA RIQSIN

Miruqa Rapa Nuipamanta qari irqicha kasqa, huk tiqsu mama qucha pacifikupaq chawpinpin, Chile suyupaq chinpanpi; ichaqa manan chay wasi masiykipaq chinpanpi hinapunichu, aswan karupipuni. Sinchi karupunim, chayanapaqqa, antankapi yaqa suqta urapi pawana.

Yaqa suqta urapin, Mirupa ayllun, sumaq 'umu'ta mikuyta yanun, chay mikuyqa curantuman kikillan, raymi pachakunapim mikukun...Kunanhina, Koqa paqarinqa, Payqa Mirupa warmi sullkan kasqa.

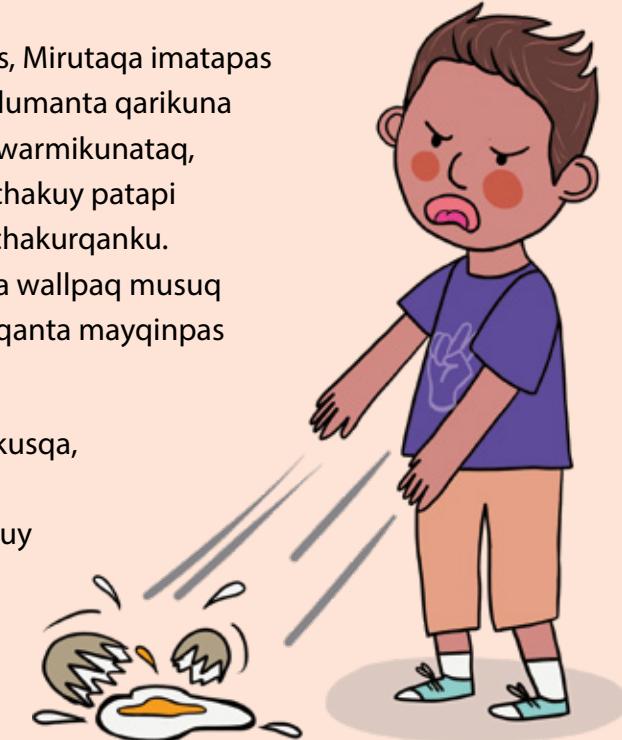
Wakin qipa killakunapi, payqa mamanpaq wiksanpi wiñachkaqtin, Miruqa riqsillaytaña munarqan, payllaphiña lliw pachapi yuyaycharqan.

Taytanwan challwaq riqtin, churuta sumaq wallqa ruwananpaq maskarqan. Machulanwan kuska, payqa maki kapchiyta ruwarqan, Miruqa palmira rapimanta munay wankita ruwarqun. Lliw samincharqanku, chaymi ninku, allin manayuqmi kanki, chayqa, lliw imakunapaqpas, sachakunapaq, challwakunapaq, uywakunapaq, hinallataq lliw Rapa Nuipi runa tiyaqkunapaq allin kallpanmi kasqa.

Kunanqa, mana pipas, Mirutaqa imatapas rimapayasqachu. Ayllumanta qarikuna Umota ruwarqanku; warmikunataq, mamankumanta wachakuy patapi kasqanmanta yuyaychakurqanku. Manapuni wasimanta wallpaq musuq runtuwan chayamusqanta mayqinpas qawarisqachu.

Miruqa sapallan rikukusqa, sinchita llakirukusqa, ñawinkuna iskay uchuy wiqikunayuq kasqa. Chaymanta qasqun quñiyta qallarisqa, uyantaqsi puka puka kapusqa; hinaqa, mana imatapas yuyaychaspa runtutaqa pampaman chanqasqa, hinaspataqsi wasimanta pawaspa lluqsisqa.

Mamansi sapa kutilla mana kallpayuq kapusqa, Tahaiman saykusqa chayasqa, Moai willka kasqaman chayasqa, chay rumimanta llakllasqa ñawpa tiqsumanta runakunata riqsichin, paykunaqa imapa millaypas hawamanta hamuqmanta amachan. Miruqa lisinsiyata mañakuspa tiyasqa.

Imaymana yuyaykunas sunqunpi kasqa, manas imayna kasqantapas yachakusqachu. Chayllamansi, iskay ñawikunata coralmanta ruwasqata rikusqa. Chaysi Moaipa ñawin kasqa, paywan kuska kachkarqan. Churayukuqtinsi, Moaipa uyan kawsayman kutiramusqa, hinaqa ukhu simiwan rimayta qallarisqa:

Qasilla, uchuy Miru, llapanmi allinlla kachkan. Imaymana sunquchaynatan kawsachkanki, chaymi, imakunapas sutiyuqkama kanku, llapan sunquchakuykunapas sutillayuqtaq kallankutaq.

Panachaykipaq quykunata ruwachkaqtiykin, asikurqanki, takirqanki, chay sunquchakuyumi, kusikuy sutiyuq, llapanchista kusichiwanchis.

Miruqa sumaq wallqata ruwasqanta yuyarispa asirikusqa.

Kunantaq, sumaq runtuta panachaykiman apasqaykita mana pipas qawasqanta yuyaycharqanki, kurkuyki mana kallpayuq kapurqan, ñawiypipas wiqikunayuq kapurqan, chay sunquchakuyapaqmi, llaki sutin.

Chayta uyarispa, Miruqa wakmanta waqayta qallariyta munasqa.

Chaymantataqmi, lliw mana allin kasqanta yuyaychanki, chaymi makiyikunata matiparqanki, qapariyta munarqanki, runtuta pakirqanki. Chay sunquchakuyumi, phiña sutin, hinallataqmi kusapunim chayqa, mana ima allin kawsaymanta amachakunapaq.

Kay lliw sunquchakuykuna kawsasqaykiqa, kawsankiraq imaqa, allinpunim kanku, sapankankum imapaqpas allinpuni kanku.

Allinpuniqa, chay sunquchakuykunata riqsichina, ichaqa qammi allin kanayki, pikunas munakusunki, paykunapas munakuspa yanapasunkiman. Kunanqa ukuykimanta allinta samariy, hinaspataq ñawpaqman puririy, Miru, qampa aylluykin suyachkasunki. Koa panachaykipas, riqsiytachá munasunki.

Miru, kunanqa llaklla sunqu kapusqa, Moaita yupaychakusqa, chaymantataq wasinman ripusqa.

Ñanpi taytanwan tupasqa, paysi maskamuchkarqan. Marqanakusqaku kallpawan, Miruqa taytanpa llakisqa sunquchakusqanta rikusqa, ichaqa marqanakusqanmanta chay llakikuy mana kapusqañachu, aswanqa sumaq asirikuy uyanpi qawakusqa.

Kuska wasinman kutipusqaku, Koapa paqarisqan punchawta raymichanankupaq, hinapas, Miruqa kunanmanta, chay musuq sumaq ayllu hamuqmanta kuraq turan kapunqa.

eligevivir
—SIN DROGAS—